

Huvudman

Malmö kommun
skolinspektion.verksamheter.grf@malmo.se

Beslut

Datum 2025-06-16

Dnr SI 2025:489

Sida 1 (15)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Mellanhedsskolan i Malmö kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Malmö kommun att senast den **3 november 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande plan mot kränkande behandling. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Malmö kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Malmö kommun ska vidta följande åtgärder

Plan mot kränkande behandling

1. Se till att planen mot kränkande behandling innehåller en redogörelse för de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever samt vilka åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras det kommande året. Detta innebär en redogörelse av åtgärder som utgår från behoven i den egna verksamheten för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan (6 kap. 8 § skollagen).
2. Se till att skolans plan mot kränkande behandling upprättas, följs upp och ses över under medverkan av eleverna (2 § förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling [2006:1083]).

Delar utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser förebyggande arbete för att skapa trygghet, åtgärder mot kränkande behandling, förebyggande arbete för att skapa studiero, ordningsregler, användning av mobiltelefoner m.m. i undervisningen, utredning och åtgärder vid ordningsstörande eller

olämpligt beteende, forum för samråd med eleverna samt anmälan till socialnämnden.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2025:489) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden inlett en tillsyn av Mellanledningsskolan i Malmö kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Mellanledningsskolan följer gällande bestämmelser om trygghet och studiero och motverkande av kränkande behandling beträffande årskurserna 1–3 samt förskoleklass.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer den 12 februari 2025 och 13 februari 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat skolans plan mot kränkande behandling för läsår 2023/2024 samt 2024/2025, anmälningar och utredningar av kränkande behandling, skolans ordningsregler, beslut om disciplinära åtgärder samt utredningar när elev vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt. Skolinspektionen har hållit kompletterande digitala intervjuer med lärare samt elevkoordinator den 6 mars 2025 och med representant för huvudmannen den 14 mars 2025. Skolinspektionen har begärt in kompletterande dokumentation i form av en förteckning över samtliga anmälningar om kränkande behandling under läsåret 2024/2025 med uppgift om när utredning inlett och avslutats, utredningar av kränkande behandling samt begärt att huvudmannen besvarar kompletterande frågor gällande den ingivna förteckningen.

Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av

skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Trygghet, studiero och motverkande av kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Plan mot kränkande behandling

Samtliga intervjugrupper uppger att det sker många incidenter med fysiska kränkningar mellan elever, att det är ett fåtal elever på skolan som utsätter andra för kränkningar och att dessa elever är koncentrerade till en viss årskurs och till stor del till en och samma klass. Incidenterna sker framför allt på skolgården, i korridorerna och i trapphusen, och skapar otrygghet hos eleverna. Lärare och elevhälsans representanter uppger bland annat att incidenterna mellan elever har ökat under innevarande läsår och att denna ökning har påverkat skolpersonalens möjlighet att arbeta förebyggande för trygghet, och att arbetet istället i högre grad blivit åtgärdande. Se vidare nedan, under rubriken *Förebyggande arbete för att skapa trygghet*. Elever, skolpersonal och skolledning berättar i intervju att skolan i början av läsåret genomfört en omorganisation av verksamheten och lokalerna, så att korridorerna inte längre är uppdelade årskursvis utan spårvis med blandade åldrar och årskurser (spår a, b och c). Lärare uppger att de inte är nöjda med förändringen, och att spridningen av åldrar gör elevgruppen mindre sammansvetsad. Enligt elevhälsan har omorganisationen lett till frustration och motsättningar mellan personal och skolledning. Även rektorn uppger att omorganisationen har uppfattats som turbulent av personalen, eftersom de har fått arbeta med andra kollegor än de är vana vid.

Skolinspektionen har tagit del av Mellanhedsskolans plan mot kränkande behandling för läsåren 2023/2024 och 2024/2025. Planen för innevarande läsår anges gälla från och med den 31 oktober 2024 till och med den 30 oktober 2025. I planen anges under rubriken *Förebyggande arbete* att skolan ska fortsätta avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling i sina verksamheter samt att resultaten av utvärderingar och kartläggningar ska leda till slutsatser och åtgärder i syfte att förbättra det sociala landskapet. Därefter anges ett stort antal exempel på förebyggande arbete under rubrikerna "Exempel på övergripande förebyggande arbete", "Exempel på gruppövningar", "Exempel på integrativ verksamhet". "Exempel på hur vi visualiserar värdegrunden", "Exempel på

tydlig vuxenstyrning". Därutöver finns rubrikerna "Relationell pedagogik på individ- och gruppnivå", "Föräldradiolog om värdegrund och likabehandling". Dessa aktiviteter är till stor del likalydande de som listas i föregående läsårs plan. Planen innehåller därutöver bland annat en redogörelse för de kartläggningar som genomförs på skolan samt rutiner för att utreda och åtgärda kränkande behandling av elever. Under rubriken *Resultat av kartläggning och analys* anges "Utvärderingar visar att vi har kontinuitet över flera läsår vad gäller trygg verksamhet. Vi har bra framgångsfaktorer såsom rutiner gällande klassrumsklimat, elevinflytande, rastverksamhet och konflikthantering. Eleverna upplever delaktighet och anser att personalen arbetar mycket med värdegrund. Samtliga resultat har analyserats och förts in i målbeskrivningen för kommande läsårs främjande och förebyggande arbete.". Planen innehåller vidare ingen redogörelse för hur tidigare läsårs åtgärder har genomförts eller någon utvärdering av dessa.

Flertalet intervjuade elever uppger att de inte känner till planen mot kränkande behandling. Några elever säger sig dock känna igen de insatser som enligt planen mot kränkande behandling ska ha genomförts under innevarande och föregående läsår. Elever säger att de inte har fått vara med och påverka innehållet i planen mot kränkande behandling.

Lärare uppger i intervju att de inte har tagit del av den senaste planen mot kränkande behandling, och att denna är helt ny för dem. Lärarna känner igen aktiviteterna i planen och säger att tidigare planer mot kränkande behandling haft ett liknande innehåll. De säger att den senaste planen mot kränkande behandling inte har förankrats hos lärarna och att lärarna inte varit delaktiga i att ta fram planen. En annan lärare säger att skolan inte utvärderat de insatser som angavs i förra årets plan mot kränkande behandling. Beträffande elevers delaktighet i arbetet med planen mot kränkande behandling uppger en lärare att tanken är att elever och vårdnadshavare ska tas med i detta arbete vid varje läsårsstart, att man då ska jobba med skolans värdegrundshjul tillsammans. Eleverna kan annars göras delaktiga via klassråd och elevråd.

Elevhälsans representanter uppger i intervju att planen mot kränkande behandling vanligtvis skrivs av en av elevhälsans representanter, i samarbete med skolans värdegrundsgrupp. Representanten uppger dock att hen inte varit delaktig i att ta fram den senaste planen mot kränkande behandling, och att hen inte känner till vem som upprättat den. Hen uppger att framtagandet av en plan mot kränkande behandling egentligen ska vara ett gediget arbete som involverar elever och pedagoger, men att det inte har gått till så den här gången. Hen uppger vidare att skolan brukar utvärdera den föregående planen varje år och att personalen då får redovisa hur man arbetat med den och diskutera det förebyggande arbete som bedrivits. Detta ska sen framgå av planen. Av planen ska alltså framgå hur skolan

arbetat och hur skolan tänker fortsätta arbeta främjande och förebyggande. Det har dock inte gått till så den här gången, enligt representanten. Hen uppger att skolans värdegrundsgrupp kommer att göra en ny plan till hösten 2025, och att det då ska ske på ett mer förankrat sätt.

Rektorn uppger i intervju att planen mot kränkande behandling beslutas av rektor tillsammans med elevhälsan och värdegrundsgruppen. Det bildades en ny värdegrundsgrupp under innevarande läsår, med nya aktörer. I värdegrundsgruppen ingår bland annat förstalärare, kurator och biträdande rektorer. Den senaste planen mot kränkande behandling håller på att ses över i samråd med värdegrundsgruppen. Rektorn tillbakavisar uppgifterna från elevhälsans representant om att planen inte skulle ha förankrats hos värdegrundsgruppen eller lärarna. Rektorn uppger att värdegrundsarbetet som beskrivs i planen mot kränkande behandling diskuteras med personalen på studiedagar och att de aktiviteter som finns i planen har berörts på olika sätt i möten med lärarna. Nuvarande plan har enligt rektorn funnits tillgänglig för personalen sedan november 2024. Vad gäller elevernas medverkan uppger rektor att eleverna har arbetat utifrån den nya planen mot kränkande behandling under en tvåveckorsperiod, som ett organiserat arbete kring värdegrunden. Hur lärarna väljer att förankra planen mot kränkande behandling i övrigt har rektorn ingen detaljkunskap i.

Huvudmannens representant uppger i intervju att skolans plan mot kränkande behandling nog behöver ses över. Representanten uppger bland annat att hen saknar en beskrivning av hur eleverna och elevrådet gjorts delaktiga i arbetet med planen samt att det saknas en tydlig beskrivning av hur åtgärder från föregående års plan har genomförts och vilken uppföljning som gjorts. Det borde enligt representanten tydligare framgå vilken effekt vidtagna åtgärder har gett och även tydliggöras hur man avser att arbeta framåt. Vad gäller planerade åtgärder uppger huvudmannens representant att det är svårt att utläsa av planen vilka åtgärder som ska genomföras samt att aktiviteter som beskrivs är allmänt skrivna. Enligt huvudmannen kan detta försvåra för skolpersonalen att veta vilka åtgärder som ska vidtas, samt försvåra också uppföljning av åtgärderna. Huvudmannens representant konstaterar att man i planen inte heller analyserat större förändringar som skolan genomgått, exempelvis den stora omorganisation som genomförts på skolan. Detta behöver skolan följa upp och utvärdera, enligt huvudmannens representant. Representanten uppger att hen uppfattar planen som en plan som ska visas utåt till allmänheten, och att det sen kan finnas en mer specifik plan som anger vad som faktiskt ska göras på skolan. Hen uppger att de mer specifika beskrivningarna av förhållandena i verksamheten kan lyftas in i det systematiska kvalitetsarbetet. Huvudmannens representant uppger vidare att det systematiska kvalitetsarbetet på skolan ska innefatta en beskrivning av

skolans specifika behov och en analys av hur dessa ska tillgodoses, och konstaterar att dessa delar inte går att utläsa av planen mot kränkande behandling.

Rättslig reglering

Plan mot kränkande behandling

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. (6 kap. 8 § skollagen)

En plan mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. (2 § förordning [2006:1083] om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling)

Av prop. 2005/06:38, s. 139, förarbete till den då aktuella lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever, framgår följande: "Planen syftar till att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Huvudmannen för verksamheten eller den huvudmannen bestämmer bör regelbundet se över planen, så att den är anpassad efter de särskilda förhållanden som råder i den egna verksamheten. [...] Det viktiga i sammanhanget är planens innehåll och funktion som förebyggande instrument."

Skolinspektionens bedömning

Plan mot kränkande behandling

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen brustit i sin skyldighet att se till att det upprättas en plan mot kränkande behandling som uppfyller skollagens krav samt att säkerställa elevernas medverkan i planen.

Av utredningen framgår att varken elever eller lärare känner till att elever har medverkat i arbetet med utvärdering och upprättande av skolans plan mot kränkande behandling. Inte heller rektorn gör gällande att eleverna har varit delaktiga i detta arbete, utan endast att eleverna har arbetat med värdegrundsfrågor utifrån innevarande års plan, det vill säga efter att den beslutats. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att verksamheten vid Mellanhedsskolan inte uppfyller författningarnas krav avseende att planen mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna.

Vad gäller planens innehåll framgår av förarbeten att den ska fungera som ett förebyggande instrument för att förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling och vara anpassad efter de särskilda förhållanden som råder i verksamheten. Utredningen visar att skolans plan inte innehåller någon redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts. Detta är en brist. Vidare framgår att planen innehåller ett stort antal exempel på förebyggande insatser, vilka till stor del är samma som i föregående års plan. Enligt Skolinspektionens bedömning framgår det inte av planen vilka av de angivna exemplen som skolan, utifrån en kartläggning och analys av den aktuella situationen på skolan, har bedömt att det finns behov av att genomföra för att förebygga kränkande behandling på skolan. Det framgår inte heller vilka insatser som ska genomföras under året. Även detta utgör brister. Att det på detta sätt saknas koppling mellan de åtgärder som anges i planen och de identifierade behoven på skolan medför att skolans plan inte kan användas som det instrument för att förebygga och förhindra kränkande behandling som lagstiftaren avsett. Det finns ingenting som hindrar att åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling även framgår av annan dokumentation, men de måste alltid anges i planen mot kränkande behandling i enlighet med författningarnas krav.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Malmö kommuns verksamhet vid Mellanhedsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller plan mot kränkande behandling. Det finns därför skäl att förelägga Malmö kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Trygghet, studiero och motverkande av kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Förebyggande arbete för att skapa trygghet

Flertalet elever uppger i intervju att de känner sig trygga i skolan, men att det förekommer incidenter med kränkande behandling mellan elever som skapar otrygghet hos många elever. Samtliga intervjugrupper uppger att det är ett fåtal elever på skolan som utsätter andra för kränkningar och att dessa elever är koncentrerade till en viss årskurs och till stor del till en och

samma klass. Incidenterna sker framför allt på skolgården, i korridorerna och i trapphusen. Enligt lärare och elevhälsa har antalet incidenter och anmälningar om kränkande behandling ökat under innevarande läsår. Flera elever uppger att skolpersonalen inte alltid är närvarande när kränkningar sker, men att det finns rastvakter som patrullerar på skolgården. Eleverna säger att skolan gör saker för att det ska bli mer tryggt på rasterna, till exempel att skolgården har delats upp i zoner och att tiden på fotbollsplanen är uppdelad mellan olika klasser. Eleverna uppger vidare att skolan tar reda på deras upplevelse av trygghet genom enkäter och att elever diskuterar trygghet på klassråden.

Samtliga intervjuade personalgrupper uppger att det finns ett förebyggande arbete på skolan för att skapa trygghet genom skolans värdegrundsarbete och aktiviteter såsom samarbetsövningar och massagesagor. Lärarna ges kompetensutveckling som en del av det förebyggande arbetet, och kan även få riktad handledning från elevhälsan vid behov. Elevhälsans representanter uppger att de involveras i det förebyggande arbetet genom handledning av och dialog med personal, genom att leda arbetet i skolans värdegrundsgrupp och genom uppsökande arbete i vardagen. Skolpersonalen tar reda på elevernas upplevelse av trygghet genom olika enkäter och kartläggningar av elevernas skolsituation samt genom att elevhälsan för enskilda samtal med vårdnadshavare och elever. Lärare och elevhälsans representanter uppger dock att det ökade antalet kränkningar mellan elever under innevarande läsår lett till att personal behövt arbeta mer åtgärdande än förebyggande kring trygghet, och särskilt lärare uppger i intervju att de upplever att de har svårt att räcka till i detta hänseende. Flera lärare uppger att de önskar tydligare styrning och ökade personalresurser för att bättre kunna hantera och förebygga kränkande behandling mellan elever. Lärarna som ansvarar för den klass där många av kränkningarna sker uppger att det har tillsatts extra personalresurser i den aktuella klassen och att det lett till ett större lugn bland eleverna, men uppger samtidigt att de fortfarande önskar tydligare direktiv och stöttning i hur de ska hantera elever med utmanande beteenden. Elevhälsans representanter uppger att deras resurser är involverade i de problematiska klasserna på organisatorisk, klass- samt individnivå.

Rektorn, som vid tiden för intervjun arbetade sin sista vecka på skolan, uppger att elevernas upplevelse av trygghet och studiero undersöks kontinuerligt samt att situationen i klasserna sedan diskuteras och följs upp på elevhälsomöten där skolans personal samarbetar för att hitta lösningar. Skolledningen och elevhälsoteamet tar fram förslag på åtgärder vilka sedan följs upp och utvärderas kontinuerligt. Även de enskilda kränkningarna utreds och åtgärdas. Rektorn känner till problematiken som finns i vissa klasser och uppger att det finns pågående insatser för att förbättra tryggheten utifrån elevers upplevelser och personalens förslag, exempelvis

har man infört rutiner för trygga överlämningar mellan rast och lektion och begränsat antalet elever som befinner sig på skolgården samtidigt. Åtgärder görs även för enskilda elever, exempelvis att de får träffa kuratorn.

Huvudmannens representant uppger i intervju i huvudsak följande. Det har varit rörigt på skolan under en tid, bland annat på grund av att en biträdande rektor varit frånvarande, att skolan nyligen genomfört en större omorganisation av personal och lokaler samt andra faktorer som skapat en bristande kontinuitet i verksamheten. Omorganisationen har kanske inte förankrats ordentligt hos personalen vilket lett till oro i personalstyrkan, vilket i sin tur kan ha påverkat och gett földeffekter för verksamheten och det förebyggande arbetet för trygghet. Den nya rektorn, som tillträdde strax efter Skolinspektionens besök i februari 2025, har vidtagit åtgärder för att strukturera upp verksamheten och förbättra situationen i de klasser där kränkningar sker. Rektorn har bland annat anställt två nya biträdande rektorer som på olika sätt kommer att arbeta mot årskurserna F-3, genomfört klassbyte för någon elev i den aktuella årskursen, samt börjat se över bemanningen på skolan och hur personalresurserna kan organiseras på bästa sätt. Skolan har en hög bemanning och god ekonomi men diskussion förs nu om man exempelvis bör anställa fler speciallärare och minska antalet elevassistenter, för att höja kompetensen bland personalen. Huvudmannens representant bedömer att de åtgärder som nu genomförs är tillräckliga och att skolan har de förutsättningar som behövs för att bedriva ett förebyggande arbete för trygghet. Huvudmannen följer upp de planerade insatserna och situationen i de problematiska klasserna genom veckovis kontakt med skolans rektor. Åtgärderna följs även upp genom kvalitetsdialoger med skolan och rektor.

Åtgärder mot kränkande behandling

I intervjuer med elever och lärare framkommer att skolpersonal agerar när elever utsätts för kränkande behandling. Någon elev uppger dock att det har hänt att personal inte ingripit när det varit bråk mellan elever, och en lärare uppger att hen uppfattar att andra personalgrupper, exempelvis fritidspersonalen, inte alltid ingriper när kränkningar sker. Lärare uppger att det är elevens upplevelse som avgör om ett agerande är kränkande eller inte. Flera lärare säger dock att de, trots genomförda informationsinsatser, inte tror att det finns en samsyn på skolan om vad en kränkning är. Rektorn och elevhälsans personal uppger att frågan om vad som utgör en kränkning är en pågående diskussion på skolan som skolledning och elevhälsa kontinuerligt lyfter och informerar kring. Rektorn säger att det råder nolltolerans mot kränkningar på skolan, men att det nog stämmer att personalen har olika bild av vad som är en kränkning och att det hänger samman med att det finns skolpersonal som har svårt att sätta gränser och att det kan vara svårt att avgöra vad som är en kränkning beroende på vilka

elever som hamnat i konflikt. Rektorn beskriver att detta är en ständigt pågående kompetensutvecklingsinsats.

Lärare, elevhälsans representanter och rektorn uppger att skolpersonalen anmäler när elever utsätts för kränkande behandling. Anmälan görs digitalt i en app i skolpersonalens tjänstetelefoner, och anmälan går direkt till såväl rektor som huvudman. På skolan finns en elevkoordinator som tar emot anmälningarna och ansvarar för sammanställning av utredningarna. Lärare uppger att det finns anmälningar som inte utreds därför att de inte kommer till lärarnas kännedom. En representant för elevhälsan uppger att det finns utredningar som drar ut på tiden, slås ihop med andra utredningar eller inte genomförs alls, på grund av tidsbrist och hög arbetsbelastning hos personalen. Rektorn och elevkoordinatoren uppger dock att alla anmälningar om kränkande behandling utreds. Anmälan och den efterföljande utredningen registreras i samma digitala system, och ärendet kan inte avslutas där förrän utredningen färdigställts och rektorn gjort en bedömning av ärendet. De säger att för den som har tillgång till systemet, vilket rektorn och elevkoordinatoren har, är det tydligt att alla anmälningar utreds.

I ingiven dokumentation – en sammanställning av inkomna anmälningar om kränkande behandling under innevarande läsår i årskurs F-3 – finns några fall där det saknas uppgift om när utredning av anmälan inletts och avslutats. Elevkoordinatoren uppger i intervju att dessa luckor i sammanställningen kan bero på att ärenden felregistrerats, att anmälan innehållit otillräcklig information som gör att ärendet inte varit möjligt att utreda vidare, eller att utredningen inte färdigställts ännu. Huvudmannen anger i ett skriftligt yttrande att skälet till att det i listan saknas uppgift om start- och slutdatum för utredning i de angivna ärendena beror på att rutinerna för dokumentering av datum för utredningen inte har följts i dessa fall.

Förebyggande arbete för att skapa studiero

Elever, lärare och rektorn uppger i intervju att studieron varierar mellan olika klasser. Lärare och rektorn uppger att det råder god studiero i många klasser medan det i vissa klasser finns elever, i många fall med stödbehov, som stör undervisningen genom att vara högljudda, mobila eller utåtagerande. I dessa klasser har det även förekommit flera lärarbyten vilket kan ha haft en negativ inverkan på studieron. I samtliga intervjuer framkommer att skolan undersöker och följer upp elevernas upplevelse av studieron. Detta gör skolan dels genom enkäter, dels genom dialog med elever och vårdnadshavare. Enligt elevhälsans representanter finns det flera olika forum där resultaten från undersökningar av studieron analyseras och åtgärder diskuteras. Lärare och elevhälsa berättar att det finns ett pågående förebyggande arbete för studiero, bland annat gemen-

samma rutiner, ordningsregler, bildstöd och fasta placeringar i klassrum och matsal. Elevhälsan är involverade i det förebyggande och åtgärdande arbetet på grupp- och individnivå. På fråga om vilka åtgärder som hade behövts för att förbättra studieron säger flera lärare att de hade behövt kunna dela upp klassen i halvklass och mindre grupper, men att detta inte är möjligt utifrån de personalresurser och lokaler man har att tillgå.

Rektorn och huvudmannens representant uppger att det finns utmaningar med studieron på skolan men att skolan har getts tillräckliga förutsättningar för att arbeta förebyggande kring studieron. Huvudmannens representant uppger bland annat att det inte finns någon lokalbrist sett till de lokaler skolan förfogar över utan att det snarare är en fråga om hur man organiserar verksamheten. Huvudmannens representant uppger att den nytillträdde rektorn har vidtagit flera åtgärder för att strukturera upp verksamheten och se över bemanningen på skolan. Huvudmannen följer upp de planerade insatserna och situationen i de problematiska klasserna genom veckovis kontakt med skolans rektor. Åtgärderna följs även upp genom kvalitetsdialoger med skolan och rektorn.

Ordningsregler

Elever uppger att det finns ordningsregler på skolan som de har varit med och tagit fram. De uppger vidare att de även har möjlighet att påverka ordningsreglerna om det är något de vill förändra. Lärare och rektorn uppger att eleverna är delaktiga i arbetet med att ta fram ordningsreglerna. Ordningsreglerna beslutas av rektorn i samråd med elevråd och personal och ordningsreglerna följs upp och utvärderas regelbundet på klassråd och i elevrådet samt i de utvärderingar som görs i slutet av läsåret.

Användning av mobiltelefoner m.m. i undervisningen

I intervjuer med elever och lärare framkommer att mobiltelefoner inte används under lektionstid. Det finns skriftliga rutiner kring hantering av mobiltelefoner (att dessa läggs undan i ett skåp under skoldagen) som alla lärare känner till. Rektorn uppger att nuvarande regler kring användning av mobiltelefoner fungerar väl.

Utredning och åtgärder vid ordningsstörande eller olämpligt beteende

I intervjuer med lärare och rektorn framkommer att om det finns elever som upprepade gånger stör ordningen eller gör sig skyldiga till allvarliga förseelser startar skolan en utredning av beteendet. Elever uppger att den som bryter mot regler eller kränker andra elever kan behöva prata med läraren eller med rektorn, och att skolan kan kontakta elevens vårdnadshavare. Lärare och rektorn berättar att det finns en konsekvenstrappa på skolan, men att de tyngre eller allvarligare stegen i trappan sällan blir aktuella för de yngre årskurserna. Före beslut om exempelvis avstängning sker dialog med elevens vårdnadshavare, överenskommelse träffas mellan

skolan och elev om önskat beteende, elevhälsoteamet kan involveras och ett klassbyte kan bli aktuellt. Av inskickad dokumentation framgår att fyra elever i årskurs F-3 har utretts för upprepat ordningsstörande beteende under innevarande läsår, att åtgärder har satts in för att komma till rätta med det ordningsstörande beteendet samt att samråd skett med elevernas vårdnadshavare. Rektorn uppger att i samband med en utredning av upprepat ordningsstörande beteende kan det även bli aktuellt att utreda elevens behov av särskilt stöd.

Forum för samråd med eleverna

Elever, lärare, elevhälsans representanter och rektorn uppger att det på skolan finns klassråd och elevråd. De uppger vidare att i dessa forum behandlar de frågor som är viktiga och har betydelse för eleverna såsom trygghet, studiero och elevernas trivsel på skolan.

Anmälan till socialnämnden

I intervju med lärare, representanter för elevhälsan och rektorn framkommer att skolpersonal anmäler till socialnämnden när det finns oro för ett barn i verksamheten, och att detta sker skyndsamt.

Rättslig reglering

Förebyggande arbete för att skapa trygghet

Alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet. (5 kap. 3 § skollagen)

Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. (6 kap. 6 § skollagen)

Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. (6 kap. 7 § skollagen)

Åtgärder mot kränkande behandling

Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. (1 kap. 5 § andra stycket skollagen)

Personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. En sådan åtgärd får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. (5 kap. 6 § skollagen)

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen)

Förebyggande arbete för att skapa studiero

Alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där undervisningen präglas av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Ordningsregler

Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler. (5 kap. 5 § skollagen)

Användning av mobiltelefoner m.m. i undervisningen

Vid undervisning får endast sådan användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning förekomma som sker enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande, eller utgör extra anpassningar eller särskilt stöd enligt 3 kap skollagen. Om det finns särskilda skäl får dock rektorn eller en lärare tillåta en enskild elev att använda en mobiltelefon eller annan elektronisk kommunikationsutrustning även i andra fall än som avses i första stycket. (5 kap. 4 a § skollagen)

Utredning och åtgärder vid ordningsstörande eller olämpligt beteende

Om en elev i bland annat förskoleklassen eller grundskolan vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. (5 kap. 9 § skollagen)

Med utgångspunkt i vad som framkommit vid en utredning enligt 9 § ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende. (5 kap 10 § skollagen)

Forum för samråd med eleverna

Vid skolenhet ska det finnas ett eller flera forum för samråd med eleverna. Där ska sådana frågor behandlas som är viktiga för enhetens verksamhet och som kan ha betydelse för eleverna. (4 kap. 13 § skollagen)

Anmälan till socialnämnden

Myndigheter och anställda vars verksamhet berör barn och unga är skyldiga att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa (14 kap. 1 § socialtjänstlagen [2001:453]).

Skolinspektionens bedömning

Vad gäller skolans förebyggande arbete för att skapa trygghet gör Skolinspektionen följande bedömning. Av samtliga intervjuer framgår att det finns upplevelser av otrygghet bland elever på skolan som till stor del kan härledas till att elever utsätts för kränkningar av andra elever, och att förekomsten av sådana kränkningar ökat under innevarande läsår. Av utredningen i ärendet framkommer dock att det finns ett pågående förebyggande arbete för trygghet på skolan som bygger på en kartläggning av elevernas upplevelse av trygghet. Det framgår också att åtgärder har vidtagits för att komma till rätta med den problematik som just nu föreligger, till exempel genom extra bemanning i den aktuella årskursen. Efter Skolinspektionens besök har ytterligare åtgärder vidtagits av den nya rektorn, som bland annat har anställt nya biträdande rektorer, vidtagit åtgärder för att strukturera upp verksamheten och ser över bemanningen av skolan och kompetensen bland skolans personal i stort. Det framgår även att huvudmannen följer situationen på skolan samt de planerade åtgärderna genom löpande avstämningar och dialog med rektorn. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att det inte framkommer annat än att verksamheten vid Mellanhedsskolan uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Vad gäller åtgärder mot kränkande behandling gör Skolinspektionen följande bedömning. Av utredningen i ärendet framkommer visserligen enstaka uppgifter om att skolpersonal inte alltid ingriper när kränkningar sker och att skolan inte utreder alla kränkningar som anmäls. Såväl rektorn som elevkoordinatören, som är de som har insyn i och ansvarar för arbetet med kränkningssutredningar, uppger dock att skolan utreder de anmälningar som inkommer. Även huvudmannen synes vara av denna uppfattning. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att det inte framkommer att Malmö kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller åtgärder mot kränkande behandling. Ärendet ska därför avslutas även i denna del.

Vad gäller skolans förebyggande arbete för studiero gör Skolinspektionen följande bedömning. Av utredningen i ärendet framgår visserligen att det finns klasser där studieron brister, och enligt lärare saknas möjlighet att vidta vissa av de åtgärder som hade behövts för att komma till rätta med den bristande studieron, exempelvis att dela upp klasserna i halvklass eller mindre grupper. Det framgår dock av utredningen att det finns ett pågående förebyggande och åtgärdande arbete kring studieron på skolan, och att huvudmannen följer upp de planerade insatserna och situationen i de problematiska klasserna genom veckovis kontakt med skolans rektor. Såväl rektorn som huvudmannen är av uppfattningen att skolan har tillräckliga förutsättningar för att bedriva ett förebyggande arbete för studiero. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att det inte framkommer att Malmö kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller det förebyggande arbetet för studiero. Ärendet ska därför avslutas även i denna del.

Vad gäller övriga kontrollerade delar framgår av ovan redovisade omständigheter inte annat än att verksamheten vid Mellanhedsskolan uppfyller författningarnas krav inom de angivna delområdena. Ärendet ska därför avslutas i dessa delar.

X Johanna Tinghammar Bruck

Beslutsfattare

Signerat av: Johanna Tinghammar Bruck

X Hillevi Brandt

Föredragande

Signerat av: Hillevi Brandt

I ärendets handläggning har även utredare Ida Sköld Aliefendic medverkat.